

Dosarul nr. 2ra-1127/22
2-17158991-01-2ra-17082022

Prima instanță: Judecătoria Criuleni, sediul Central (jud. A. Bologan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, R. Pulbere, V. Mihaila)

ÎNCHEIERE

30 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Andrian Furdui, reprezentat de avocatul Victor Ciumac,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Oberegagro” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Andrian Furdui cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată și la cererea reconvențională depusă de către Andrian Furdui împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Oberegagro” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la repararea prejudiciului material,

împotriva deciziei din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Întreprinderea cu Capital Străin „Oberegagro” Societate cu Răspundere Limitată și a fost casată hotărârea din 13 octombrie 2021 a Judecătoria Criuleni, sediul Central,

constată:

La 07 aprilie 2017, Întreprinderea cu Capital Străin „Oberegagro” Societate cu Răspundere Limitată a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Andrian Furdui cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 13 octombrie 2015, ÎCS „Oberegagro” SRL, în calitate de vânzător și Andrian Furdui, în calitate de cumpărător au încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 1-FA, iar la 17 martie 2016 ÎCS „Oberegagro” SRL, în calitate de vânzător și Andrian Furdui, în calitate de cumpărător au perfectat și semnat contractul de vânzare-cumpărare nr. 3-FA.

A menționat că, potrivit condițiilor contractelor menționate, obiectul acestora

reprezintă un șir de norme, drepturi și obligații asumate de către părțile contractante la vânzarea-cumpărarea mărfurilor.

Reclamanta a susținut că, recepționarea mărfii de către cumpărătorul Andrian Furdui se confirmă prin facturile fiscale seria/nr. FA 3666716 din 15 octombrie 2015, FA 3666715 din 19 octombrie 2015, FA 3666912 din 16 martie 2016, AAA 0847071 din 02 aprilie 2016, AAA 0847138 din 08 aprilie 2016, AAA 0847232 din 18 aprilie 2016, AAA 0847248 din 19 aprilie 2016, AAA 0847238 din 22 aprilie 2016, AAA 0847246 din 25 aprilie 2016, AAA 0847281 din 26 aprilie 2016, AAA 0847391 din 03 mai 2016, AAA 0847484 din 04 mai 2016, AAA 0847374 din 05 mai 2016, AAA 0847487 din 05 mai 2016, AAA 0847467 din 06 mai 2016, AAA 0847481 din 06 mai 2016, AAA 0847490 din 06 mai 2016, AAA 0847501 din 10 mai 2016, AAA 0847563 din 16 mai 2016, AAA 2060966 din 19 mai 2016, AAA 2060995 din 23 mai 2016, AAA 2061058 din 03 iunie 2016, AAA 2061133 din 06 iunie 2016, AAA 2061167 din 07 iunie 2016, AAA 2061170 din 08 iunie 2016, AAA 2061194 din 15 iunie 2016, AAA 2061218 din 17 iunie 2016, AAA 2061335 din 01 iulie 2016, AAA 2061341 din 04 iulie 2016, AAA 2061357 din 04 iulie 2016, AAA 2061358 din 05 iulie 2016, AAA 2061371 din 05 iulie 2016, AAA 2061372 din 06 iulie 2016, AAA 2061363 din 08 iulie 2016, AAA 2061366 din 11 iulie 2016, AAA 2061436 din 19 iulie 2016, AAA 2061439 din 22 iulie 2016, AAA 2061444 din 22 iulie 2016, AAA 2061535 din 01 august 2016, AAA 2061536 din 02 august 2016, AAA 2061545 din 03 august 2016, AAA 2061540 din 03 august 2016, AAA 2061538 din 04 august 2016, AAA 2061546 din 10 august 2016, AAA 2061572 din 23 august 2016, AAA 2061624 din 01 septembrie 2016, AAA 2061626 din 01 septembrie 2016, AAA 2061628 din 01 septembrie 2016, AAA 2061632 din 01 septembrie 2016, AAA 2061663 din 12 octombrie 2016, AAA 3895004 din 06 octombrie 2016, AAA 3895037 din 06 octombrie 2016, AAA 3895041 din 07 octombrie 2016, AAA 3895010 din 11 octombrie 2016, AAA 3895233 din 19 decembrie 2016, AAA 3895241 din 19 decembrie 2016.

A invocat că, Andrian Furdui nu a achitat în termen și integral valoarea mărfii recepționate, încălcând astfel prevederile contractuale și legale.

Reclamanta a comunicat că, în baza pct. 8.7 și pct. 10.2 al contractelor de vânzare-cumpărare nr. 1-FA din 13 octombrie 2015 și nr. 3-FA din 17 martie 2016, părțile au convenit că locul executării contractului se consideră mun. Chișinău, str. Tighina 49/3, of. 41, iar litigiile ulterioare izvorâte din aceste contracte vor fi supuse judecării la instanța competentă din acel loc.

A notat că, atât contractele de vânzare-cumpărare nr. 1-FA din 13 octombrie 2015, nr. 3- FA din 17 martie 2016, cât și facturile fiscale menționate reprezintă manifestarea liberă de către părți a voinței îndreptate spre nașterea, modificarea sau stingerea obligațiilor civile asumate. Totodată, facturile fiscale confirmă executarea obligațiilor contractuale de către ÎCS „Oberegagro” SRL, prin faptul livrării mărfii și respectiv a recepționării ei de către Andrian Furdui.

Reclamanta a mai specificat că, datoria lui Andrian Furdui conform contractelor de vânzare- cumpărarea nr. 1-FA din 13 octombrie 2015 și nr. 3-FA din 17 martie

2016 constituie suma de 101 246,32 lei și 4 016,98 dolari SUA, fapt confirmat prin actele de verificare.

A declarat că, Andrian Furdui este un fost angajat al ÎCS „Oberegagro” SRL, demis recent și comportamentul neonest al acestuia vis-a-vis de reclamantă denotă faptul că este în incapacitate de plată, deoarece a încălcat înțelegerile anterioare privind achitarea tuturor sumelor datorate.

Reclamanta a indicat că, întru respectarea procedurii de soluționare a litigiului pe cale extrajudiciară administrația ÎCS „Oberegagro” SRL a întreprins toate măsurile legale, înștiințând în acest sens pârâtul în repetate rânduri despre neexecutarea integral a obligațiilor financiare asumate, însă Andrian Furdui nu s-a conformat, inclusiv au fost expediate pretențiile nr. 44, 45 din 06 martie 2017, recepționate de către ultimul la data de 15 martie 2017, care de altfel nu au fost îndeplinite.

A solicitat reclamanta, încasarea din contul pârâtului a datoriei restante în mărime de 101 246,32 lei și 4 016,98 dolari SUA și compensarea cheltuielilor ce țin de achitarea taxei de stat în mărime de 5 389,44 lei.

În cadrul ședinței de judecată din 04 decembrie 2017, reprezentantul lui Andrian Furdui, avocatul Victor Ciumac a depus cerere reconvențională împotriva ÎCS „Oberegagro” SRL, solicitând încasarea din contul ÎCS „Oberegagro” SRL în beneficiul lui Andrian Furdui a sumei de 122 130,58 lei cu titlu de datorie și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii reconvenționale a indicat că, la data de 17 martie 2016, ÎCS „Oberegagro” SRL, în calitate de vânzător și Andrian Furdui, în calitate de cumpărător au încheiat contractul de vânzare-cumpărare cu nr. 3-FA, în temeiul căruia vânzătorul urma să pună la dispoziția cumpărătorului marfă, iar ultimul la rândul său să achite prețul acesteia.

A menționat că, potrivit prevederilor pct. 2.2 al contractului de vânzare-cumpărare, cumpărătorul efectuează plata prețului mărfii prin transfer la contul cumpărătorului, prin intermediul băncii comerciale. Astfel, dat fiind faptul că Andrian Furdui este persoană fizică, în scopul transferării mijloacelor financiare la contul vânzătorului ÎCS „Oberegagro” SRL, aceasta din urmă a eliberat lui Andrian Furdui procura nr. 17/16 din 17 martie 2016, cu termenul de valabilitate până la 31 decembrie 2016.

Andrian Furdui a susținut că, în baza contractului semnat, vânzătorul, la solicitarea cumpărătorului a pus la dispoziția ultimului mai multe loturi de marfă, fapt confirmat prin facturile fiscale și actul de verificare incomplet, în care nu sunt incluse achitățile efectuate de către Andrian Furdui și o factură fiscală de restituire.

A comunicat că, la caz, actul de verificare din 22 februarie 2017, prezentat de către ÎCS „Oberegagro” SRL nu reflectă evidența contabilă reală dintre părțile din litigiu, or acesta nu conține nicio achitare efectuată de către Andrian Furdui în contul vânzătorului, precum și nu include factura fiscală seria/nr. AAA 2061495 din 27 iulie 2016, prin care cumpărătorul a restituit către ÎCS „Oberegagro” SRL marfă în valoare totală de 93 848,10 lei. Însă, la materialele cauzei a fost anexată factura fiscală seria/nr. AAA 3895322, în sumă de 41 379,40 lei în baza căreia se pretinde că s-a format

datoria lui Andrian Furdui față de ÎCS „Oberegagro” SRL, dar aceasta nu este semnată de către Andrian Furdui și nu poate fi luată în considerație la efectuarea calculului, deoarece nu confirmă transmiterea mărfii de la vânzător la cumpărător.

Andrian Furdui a afirmat că, întrucât actul de verificare anexat la materialele cauzei de către ÎCS „Oberegagro” SRL duce participanții la proces în eroare, la data de 27 octombrie 2017, în adresa BC „Moldindconbank” SA a fost înregistrat un demers prin care s-a solicitat a informa despre sumele de bani depuse de către Andrian Furdui în contul ÎCS „Oberegagro” SRL, în perioada 01 ianuarie 2016-31 decembrie 2016. Iar, prin răspunsul din 03 noiembrie 2017 banca a comunicat că prin intermediul subdiviziunilor băncii în perioada 01 ianuarie 2016-31 decembrie 2016, Andrian Furdui a efectuat 17 achitări în sumă totală de 168 489,42 lei, indicând drept beneficiar al plăților ÎCS „Oberegagro” SRL.

A notat că raportând datele prezentate de către BC „Moldindconbank” SA la pretențiile ÎCS „Oberegagro” SRL din acțiunea inițială, se obține următorul calcul și anume 101 246,40 lei (potrivit actului de verificare)+80 339,60 lei (al doilea act de verificare)-41 379,40 lei (potrivit facturii nesemnate seria/nr. AAA 3895322)-93 848,10 lei (conform facturii de restituire seria/nr. AAA 2061495)-168 489,42 lei = - 122 130,58 lei.

Astfel, potrivit situației contabile reale, la moment ÎCS „Oberegagro” SRL datorează lui Andrian Furdui suma de 122 130,58 lei, sumă ce reprezintă mijloace financiare achitate în surplus de către ultimul în contul vânzătorului și care urmează a-i fi restituite.

Andrian Furdui a mai precizat că, ÎCS „Oberegagro” SRL, în calitate de acceptant a recepționat prin intermediul BC „Moldindconbank” SA de la Andrian Furdui, în calitate de prestator, sume de bani destinate achitării mărfurilor achiziționate în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 3-FA, sume care însă după restituirea unor categorii de mărfuri s-au dovedit a fi excedente valorii loturilor totale de marfă recepționată. Astfel, ÎCS „Oberegagro” SRL a realizat din contul lui Andrian Furdui un venit în valoare de 122 130,58 lei, venit care nu are vreun temei juridic.

A invocat că, raportul obligațional dintre Andrian Furdui și ÎCS „Oberegagro” SRL are obligația corelativă a vânzătorului de a pune a dispoziția cumpărătorului marfa și obligația ultimului de a-i achita prețul conform facturilor fiscale. Ca urmare, în momentul în care Andrian Furdui restituie către ÎCS „Oberegagro” SRL loturi de marfă, iar ultima acceptă returul și eliberează în acest sens factură fiscală, necondiționat apare și obligația ÎCS „Oberegagro” SRL de a restitui lui Andrian Furdui mijloacele financiare achitate în exces, și anume ce depășesc valoarea totală a mărfii achiziționate. Or, temeiul raportului obligațional dispăre în momentul în care lotul de marfă, odată eliberat ajunge înapoi la vânzătorul inițial, care preia, respective, obligația de a restitui suma de bani achitată la procurarea lotului de marfă.

Prin hotărârea din 12 februarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru s-a respins acțiunea inițială și s-a admis parțial acțiunea reconvențională, fiind încasate din contul ÎCS „Oberegagro” SRL în beneficiul lui Andrian Furdui suma de 27 739,38 lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 832,18 lei cu titlu de cheltuieli de judecată sub

formă de taxă de stat, precum și suma de 3 000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistența juridică. În rest, acțiunea reconvențională s-a respins ca neîntemeiată.

Prin decizia din 29 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de ÎCS „Oberegagro” SRL, s-a casat hotărârea din 12 februarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și s-a remis cauza la rejudecare în instanța competentă, Judecătoria Criuleni.

În cadrul ședinței de judecată din 13 iulie 2021, reprezentantul ÎCS „Oberegagro” SRL, avocatul Constantin Scutelnic a depus cerere de concretizare a acțiunii inițiale, solicitând încasarea din contul lui Andrian Furdui în beneficiul ÎCS „Oberegagro” SRL: a sumei de 101 246,32 lei și 4 016,98 dolari SUA cu titlu de datorie pentru marfă; 5 389,44 lei cu titlu de compensare a taxei de stat în instanța de fond; 4 656,48 lei cu titlu de compensare a taxei de stat în instanța de apel; 9 600 lei cu titlu de compensare a cheltuielilor pentru efectuarea raportului de audit; 15 000 lei cu titlu de compensare a serviciilor de asistență juridică, anexată în instanța de apel; 7 500 lei cu titlu de compensare a serviciilor de asistență juridică.

În motivarea cererii de concretizare s-a indicat că, în vederea demonstrării destinației sumelor în mărime de 168 489,42 lei depuse de către Andrian Furdui în contul bancar al ÎCS „Oberegagro” SRL, deschis la BC „Moldindconbank” SA, cât și în vederea stabilirii statutului juridic și contabil al acestor sume, a fost solicitată efectuarea unui raport de audit contabil.

A menționat că, prin Raportul de audit nr. 02-37/120 din 22 iunie 2020 s-a stabilit că statutul și destinația numerarului (suma de 168 489,42 lei) depus de către Andrian Furdui în contul bancar al ÎCS „Oberegagro” SRL se referă la „încasări din comercializarea mărfurilor de consum”, iar mijloacele bănești depuse de către Andrian Furdui în contul bancar al întreprinderii au fost primite din casieria acesteia, fapt confirmat prin documentele primare corespunzătoare.

ÎCS „Oberegagro” SRL a susținut că, în rezultatul verificării documentelor menționate, s-a constatat că numerarul depus de către Andrian Furdui în contul bancar al ÎCS „Oberegagro” SRL, în sumă de 168 489,42 lei (17 plăți cu destinația încasări din comercializarea mărfurilor de consum), provine din comercializarea mărfurilor cumpărătorilor Călărăș Lilia, Maxian Vasile, Repede Ala Andrei, Plingau Alexei Carp, Gligor Diana, GT „Tibtigan Tudor Tudor”, Bolocan Lidia Ion, Sfecla Vasile Savin și nu constituie o încasare a oricărei alte datorii care ține de angajatul Andrian Furdui față de ÎCS „Oberegagro” SRL.

A afirmat că, urmează a fi apreciat corespunzător acest raport juridic, care în esență reprezintă realizarea unui contract de mandat, reglementat de prevederile art. 1472, 1473, 1475 și 1492 din Codul civil, care a fost în realitate executat de părți, iar acest raport de mandate este demonstrat prin comportamentul părților, prin circumstanțele faptice, dar și prin înscrisurile anexate.

Or, prin emiterea procurii nr. 17/16-FA din 17 martie 2016, ÎCS „Oberegagro” SRL l-a împuternicit pe Andrian Furdui cu dreptul de a depune în contul companiei mijloace bănești recepționate de la finalii cumpărători, cu destinația „încasări de la comercializarea mărfurilor”.

ÎCS „Oberegagro” SRL a precizat că, este evident că aceste depuneri în cont nu sunt achitări în baza contractelor de vânzare-cumpărare semnate între Andrian Furdui și ÎCS „Oberegagro” SRL și nu pot fi luate în calcul la stingerea obligației de restituire a sumelor mării primite de către Andrian Furdui, care figurează oficial în contabilitatea ÎCS „Oberegagro” SRL cu titlu de datoriei contractuală.

A notat că, Andrian Furdui a recunoscut că a primit marfa în suma indicată, dar susține că a restituit sumele pentru marfa primită, prin depunerea a 168 489,42 lei în contul bancar al ÎCS „Oberegagro” SRL, însă acesta omite să menționeze că în aceste plăți a fost indicată destinația „încasări de la comercializarea mărfurilor”.

Prin hotărârea din 13 octombrie 2021 a Judecătoria Criuleni, sediul Central, acțiunea inițială s-a respins ca neîntemeiată. S-a admis parțial acțiunea reconvențională și s-a încasat din contul ÎCS „Oberegagro” SRL în beneficiul lui Andrian Furdui suma de 27 739,38 lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 832,18 lei cu titlu de cheltuieli judiciare sub formă de taxă de stat proporțional părții admise din pretenții și suma de 3 000 lei cu titlu de cheltuieli judiciare pentru asistența juridică, iar în total suma de 31 571,56 lei. În rest, acțiunea reconvențională s-a respins ca neîntemeiată.

Instanța de fond, efectuând calculele corespunzătoare a constatat că situația de fapt între părți poate fi reflectată prin următorul calcul: 101 246,32 lei+80 339,60 lei (suma datoriei conform actelor de verificare a decontărilor reciproce la situația din 22 februarie 2017 între părțile contractante ÎCS „Oberegagro” SRL și Andrian Furdui)-41 379,40 lei (sumă ce rezultă din factura fiscală seria/nr. AAA3895322 nesemnată de către Andrian Furdui, dar inclusă în actele de verificare)-168 489,42 lei (suma achitată de către Andrian Furdui în contul curent bancar al ÎCS „Oberegagro” SRL prin intermediul filialelor băncii)=- 27739,38 lei, sumă ce reprezintă mijloace financiare achitate în surplus de către Andrian Furdui în contul ÎCS „Oberegagro” SRL.

Totodată, pe lângă existența facturilor fiscale cu privire la livrarea și recepționarea mărfii conform specificației, de către instanța de fond au mai fost examinate și facturile fiscale cu privire la returul mărfurilor, precum și ordinele de încasare a numerarului având ca destinație plata pentru marfa comercializată, acestea din urmă achități efectuate de către Andrian Furdui în contul ÎCS „Oberegagro” SRL, nefiind reflectate în actele de verificare a decontărilor reciproce între părți.

Cu referire la factura fiscală seria/nr. AAA 3895322 din 07 octombrie 2016 în sumă de 41 379,40 lei, eliberată de ÎCS „Oberegagro” SRL, instanța de fond a menționat că nu o poate reține ca fiind confirmarea de transmitere a mărfii de la vânzător la cumpărător, or aceasta nu este semnată de către Adrian Furdui și nu poate fi luată în considerație la efectuarea calculelor.

În contextul celor expuse, instanța de fond a constatat, că dispozițiile de plată care au fost eliberate de ÎCS „Oberegagro” SRL pe numele lui Andrian Furdui urmează a fi apreciate în conjunctură cu datele eliberate de BC „Moldindconbank” SA referitor la efectuarea plăților pentru marfa comercializată în sumă totală de 168 489,42 lei de către Andrian Furdui în perioada 01 ianuarie 2016-31 decembrie 2016 în contul beneficiarului ÎCS „Oberegagro” SRL.

La fel, pornind de la pretențiile din acțiunea reconvențională, instanța de fond a

considerat neîntemeiată solicitarea lui Andrian Furdui cu privire la încasarea în calitate de prejudiciu a sumei de 93 848,10 lei ce ar rezulta din factura fiscală seria/nr. AAA 2061495 din 27 iulie 2016 cu privire la returul mărfii, or, astfel de factură nici nu există, aceasta fiind anulată și nu este luată la evidentă de către organul fiscal, fapt ce rezultă din nota informativă întocmită de către contabilul-șef al ÎCS „Oberegagro” SRL din 30 decembrie 2016, din actul de inventariere al facturilor fiscale la situația din 31 decembrie 2016, cât și din Declarația către Serviciul Fiscal de Stat privind TVA și facturilor fiscale ale ÎCS „Oberegagro” SRL pentru perioada lunii iulie 2016.

La 05 noiembrie 2021, ÎCS „Oberegagro” SRL, reprezentată de avocatul Constantin Scutelnic a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea inițială să fie admisă, iar acțiunea reconvențională să fie respinsă integral.

Prin decizia din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de ÎCS „Oberegagro” SRL, s-a casat integral hotărârea din 13 octombrie 2021 a Judecătorei Criuleni, sediul Central și s-a emis o hotărâre nouă, prin care acțiunea inițială s-a admis integral. S-a încasat din contul lui Andrian Furdui în beneficiul ÎCS „Oberegagro” SRL datoria în mărime de 101 246,23 lei și 4 016,98 dolari SUA, la cursul stabilit de BNM la data executării hotărârii. S-au încasat din contul lui Andrian Furdui în beneficiul ÎCS „Oberegagro” SRL cheltuielile de judecată, formate din taxa de stat achitată în prima instanță în mărime de 5 389,44 lei, taxa de stat achitată la contestarea hotărârii instanței de fond din 12 februarie 2020 în sumă de 4 656,48 lei, cheltuielile legate cu întocmirea raportului de audit de către Ecofin Audit Service în mărime de 9 600 lei, cheltuieli de asistență juridică în mărime de 22 500 lei, iar în total s-au încasat cheltuielile de judecată în mărime de 42 145,92 lei. S-a respins ca neîntemeiată acțiunea reconvențională. S-au încasat din contul lui Andrian Furdui în beneficiul ÎCS „Oberegagro” SRL cheltuielile de judecată legate cu taxa de stat achitată la contestarea hotărârii din 13 octombrie 2021, în mărime de 4 710 lei.

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Chișinău a reținut că instanța de fond eronat a atribuit numerarul depus de către Andrian Furdui în contul ÎCS „Oberegagro” SRL la executarea contractelor de vânzare-cumpărare dintre ÎCS „Oberegagro” SRL, în calitate de vânzător și Andrian Furdui, în calitate de cumpărător, fiind evident că plățile respective au fost făcute de către Andrian Furdui, în calitate de manager vânzări, angajat al ÎCS „Oberegagro” SRL și în numele acestei întreprinderi, pentru mărfurile ce aparțineau întreprinderii și au fost vândute.

Astfel, contrar concluziilor instanței de fond referitor la faptul că respectivele plăți ar fi făcute din numele lui Andrian Furdui, instanța de apel a subliniat că acestea rezultă anume din vânzarea mărfurilor ÎCS „Oberegagro” SRL, de către Andrian Furdui, în calitate de manager vânzări, având în vedere și destinația indicată „încasări de la comercializarea mărfurilor de consum”, respectiv nu pot fi raportate la relația de vânzare-cumpărare conform contractelor de vânzare-cumpărare dintre părți, urmând a fi făcută diferențierea dintre raportul de muncă și raportul juridic de vânzare-cumpărare, existent între părți.

Instanța de apel a mai menționat că potrivit facturii fiscale seria AAA3895322 din 07 octombrie 2016 (nesemnată) către Andrian Furdui a fost livrata marfa Mastac-25 litri și Ultrasil-20 litri. La fel, materialele cauzei confirmă că la data de 25 octombrie 2016, au fost perfectate facturile fiscale de retur de la Andrian Furdui a mărfii menționate mai sus, seria/nr. AAA 3895051 din 25 octombrie 2016-retur marfa (Mastac 4 litri (suma de 4 216,91 lei) și Ultrasil -20 litri (suma de 15 023,70 lei); și AAA 3895139 din 25 octombrie 2016 -retur marfa (Mastac 21 litri (suma de 22 138,79 lei). Respectiv, în acest sens instanța de apel a reținut calculul invocat de către ÎCS „Oberegagro” SRL, conform facturilor respective, anume returul de 4 216, 91lei+15 023,70 lei+22 138,79 lei=41 379,40 lei, sumă care este inclusă în factura nesemnată de către Andrian Furdui.

Prin urmare, este evidentă primirea mărfii conform facturii fiscale seria/nr. AAA3895322 din 07 octombrie 2016, or, mărfurile primite au fost returnate conform facturilor nominalizate supra din 25 octombrie 2016. Totodată, datele respective, cu privire la facturile de livrare și de returnare sunt incluse corespunzător în actul de verificare a decontărilor reciproce, la stabilirea datoriei existente a lui Andrian Furdui.

Instanța de apel a apreciat critic argumentele formulate de către Andrian Furdui, în partea ce vizează restituirea mărfii conform facturii seria/nr. AAA 2061495 cu suma de -93 848,10, or, astfel de factură nici nu există, aceasta fiind anulată și nu este luată la evidență de către organul fiscal, fapt ce rezultă din nota informativă întocmită de către contabilul-șef al ÎCS „Oberegagro” SRL din 30 decembrie 2016, din actul de inventariere al facturilor fiscale la situația din 31 decembrie 2016, cât și din Declarația către Serviciul Fiscal de Stat privind TVA și facturilor fiscale ale ÎCS „Oberegagro” SRL pentru perioada lunii iulie 2016.

Ca urmare a anulării respectivei facturi fiscale, a fost corectată situația și a fost eliberată factura fiscală de retur seria/nr. AAA 2061544 din 27 iulie 2016, cu suma „-84359,70”, care se regăsește în actul de verificare a decontărilor reciproce.

Instanța de apel a notat că, este evident că ordinele de încasare a numerarului, însoțite de dispozițiile de plată, se referă la „încasări de la comercializarea mărfurilor de consum” urmare a vânzărilor mărfurilor ce aparțin ÎCS „Oberegagro” SRL, adică în onorarea obligațiilor angajatului Andrian Furdui-manager de vânzări.

La 05 august 2022, Andrian Furdui, reprezentat de avocatul Victor Ciumac a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe din 13 octombrie 2021.

În motivarea recursului recurentul a indicat că, actele de verificare a decontărilor dintre părți la situația din 22 februarie 2017, anexate de către intimată la cererea de chemare în judecată nu reflectă evidența contabilă reală dintre părțile implicate în litigiu, or, acestea nu indică nicio achitare efectuată de către Andrian Furdui în contul ÎCS „Oberegagro” SRL, precum și nu include factura fiscală seria/nr. AAA 2061495 din 27 iulie 2016, prin care Andrian Furdui a restituit intimatei marfă în valoare de 93 848,10, factură semnată de ambele părți.

A menționat că, este eronată concluzia instanței de apel în sensul susținerii

poziției intimății, precum că factura fiscală nominalizată supra a fost anulată, fapt care se confirmă prin nota informativă întocmită de contabilul-șef al ÎCS „Oberegagro” SRL din 30 decembrie 2016, actul de inventariere a facturilor fiscale la situația din 31 decembrie 2016, Declarația către Serviciul Fiscal de Stat privind TVA, dar și prin facturile fiscale ale intimății pentru perioada lunii iulie 2016, or, conform art. 93 pct. 16) din Codul fiscal, factura reprezintă formulat tipizat de document primar cu regim fiscal, pe suport de hârtie sau în formă electronică, prezentat cumpărătorului la livrare de mărfuri, servicii.

Recurentul a afirmat că, corectări în documentele primare care justifică operațiuni de casă, bancare, de livrare și achiziție a bunurilor economice și a serviciilor, conform art. 19, alin. (3) al Legii contabilității din 27 aprilie 2007, nu se admit.

A precizat că, anularea facturii fiscale poate fi efectuată doar prin înscrierea pe fiecare formular de factură fiscală completat greșit a inscripției „deteriorat”, și a declarat că deține originalul facturii fiscale seria/nr. AAA 2061495 din 27 iulie 2016, care confirmă restituirea către ÎCS „Oberegagro” SRL a mărfii în valoare de 93 848,10 lei.

Recurentul a comunicat că, faptul că factura fiscală menționată nu a fost introdusă în actul de inventariere al facturilor fiscale la situația din 31 decembrie 2016, cât și în Declarația către Serviciul Fiscal de Stat privind TVA și facturilor fiscale ale intimății pentru perioada lunii iulie 2016, nu-i poate fi imputat.

Consideră că, intimata urma să prezinte instanței lista pentru formularele deteriorate, înregistrată la Serviciul Fiscal de Stat, or, recurentul nu poate demonstra în alt mod restituirea mărfii către ÎCS „Oberegagro” SRL, decât prin factura fiscală seria/nr. AAA 2061495 din 27 iulie 2016.

Recurentul a mai invocat că, potrivit actelor de evidență ale intimății și la materialele cauzei este anexată factura fiscală seria/nr. AAA 3895322, în sumă de 41 379,40 lei în baza căreia se pretinde că s-a format datoria, dar aceasta nu este semnată de către Andrian Furdui și nu poate fi luată în considerație la efectuarea calculelor, deoarece nu confirmă transmiterea mărfii de la vânzător la cumpărător.

A subliniat că, pentru valabilitatea facturii fiscale, la rubrica „primit beneficiar” urmează să fie aplicată semnătura și ștampila beneficiarului, însă, la caz semnătura recurentului lipsește de pe factura fiscală seria/nr. AAA 3895322, fapt care confirmă că acest document primar este lipsit de valabilitate și nu poate fi introdus în evidența primară a intimății.

Recurentul a susținut că, fiecare dispoziție de plată prin care se pretinde transmiterea sumelor față de Andrian Furdui conțin o anexă. Anexă la fiecare dispoziție de plată este Ordinul de încasare, iar numărul ordinului de încasare coincide cu numărul și data ordinului de încasare a numerarului eliberat de către BC „Moldindconbank” SA lui Andrian Furdui.

A menționat că, pe de o parte intimății prezintă în evidența contabilă, precum că eliberează recurentului bani pentru ultimul să îi introducă în contul întreprinderii, iar pe de altă parte, în dispoziția de plată la rubrica anexă indică deja ordinul de plată eliberat de instituția bancară lui Andrian Furdui.

Recurentul a notat că, la data eliberării banilor din casieria intimatei, casierul era în imposibilitate să cunoască care va fi numărul ordinului de încasare a numerarului de la Andrian Furdui emis de BC „Moldindconbank” SA, iar aceste împrejurări pot fi explicate doar prin faptul că la data întocmirii dispoziției de plată banii erau deja introduși în contul bancar al întreprinderii și Andrian Furdui deja deținea ordinul de încasare a numerarului, context în care, operațiunea pe care o înregistra intimata în evidența contabilă de fapt nu avea lor și purta un caracter fictiv, întrucât aceste acte erau încheiate fără intenția de a produce efecte juridice.

Mai mult, a subliniat că în cadrul audierii la ședințele de judecată, reprezentantul intimatei a menționat că lui Andrian Furdui i se eliberau banii în baza dispoziției de plată, după care acesta mergea să îi depună în contul bancar și doar ulterior prezenta ordinul de încasare a numerarului casieriei. Or, nu este clar cum la data perfectării dispoziției de plată casierul cunoștea numărul și data ordinului de încasarea a numerarului eliberat de bancă, fapt care nu a putut fi explicat nici de reprezentanții intimatei pe parcursul examinării cauzei în instanța de fond și de apel.

Recurentul a atras atenția asupra faptului că, la data perfectării dispozițiilor de plată, prin care se pretinde eliberarea numerarului, banii erau deja în contul bancar al întreprinderii ÎCS „Oberegagro” SRL, iar Andrian Furdui nu a primit niciodată bani de la intimată cu scopul de a-i introduce în cont. Suma de 168 489,42 lei achitată în contul intimatei a fost încasată din vânzarea produselor de uz fitosanitar și a fost transferată pentru stingerea obligației de plată formate în temeiul contractului nr. 3-FA din 17 martie 2016. La fel, martorii Vladimir Bordeian și Oleg Morcov, fiind audiați în cadrul examinării cauzei au declarat că au activat la ÎCS „Oberegagro” SRL împreună cu Andrian Furdui, în calitate de manageri de vânzări. Aceștia au menționat că toți managerii de vânzări, pe lângă contractul individual de muncă cu intimata, mai aveau încheiate contracte de vânzare-cumpărare în baza cărora întreprinderea le elibera marfa spre a fi comercializată ulteriori consumatorilor finali.

Respectiv, după ce managerii de vânzări înstrăinau marfa către agenții economici și încasau prețul acestora, în baza procurii eliberate de ÎCS „Oberegagro” SRL, depuneau banii în contul bancar al întreprinderii și astfel stingeau obligațiile lor de plată față de intimată.

Recurentul în acest context a indicat că, în acest mod urma să fie stinsă datoria managerilor pe vânzări, inclusiv a lui Andrian Furdui față de intimată, or, ÎCS „Oberegagro” nu avea încheiate contracte cu consumatorii finali ci doar cu managerii pe vânzări.

A mai notat că, ulterior managerii pe vânzări se prezentau la contabilitatea întreprinderii unde predau ordinele de încasare a numerarului eliberate de bancă și semnau ceva.

Recurentul a subliniat că, raportul de audit a fost prezentat de către intimată doar la data de 29 octombrie 2020, în cadrul examinării cauzei în instanța de apel, iar în privința anexării raportului dat recurentul a obiectat, or, potrivit prevederilor art. 372 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces au dreptul să prezinte probe dacă acestea respectă prevederile art. 119¹ alin. (2), dacă acestea nu au

fost reclamate de către prima instanță la cererea participanților la proces sau dacă au fost restituite în mod nejustificat de către prima instanță.

Consideră că, instanța de judecată urma să aprecieze critic conținutul raportului de audit, deoarece constatările expuse în acesta sunt eronate și efectuate strict la cerința intimitei. A menționat că, Călăraș Lilia și Gligor Diana sunt persoane care niciodată nu au achiziționat marfă de la ÎCS „Oberegagro” SRL și nici nu cunosc despre existența unui astfel de agent economic.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa recurentului, prin intermediul poștei electronice, copia deciziei contestate la 14 iulie 2022 (f.d. 97), fapt confirmat prin extrasul poștei electronice a instanței de apel.

Astfel, recursul declarat la 01 august 2022 este în termen.

Prin notificarea din 19 august 2022 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa ÎCS „Oberegagro” SRL copia recursului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 15, Vol. III).

Prin referința din 16 septembrie 2022, ÎCS „Oberegagro” SRL a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil și compensarea cheltuielilor de judecată din contul recurentului în mărime de 6 500 lei.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost

implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Andrian Furdui, reprezentat de avocatul Victor Ciumac nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recursuri nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat asupra deciziilor instanței de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de către Andrian Furdui, reprezentat de avocatul Victor Ciumac, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Cu referire la solicitarea intimatului de a compensa cheltuielile de asistență juridică, înserată în referință, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că legiuitorul nu acordă instanței de recurs, care se expune printr-o încheiere cu privire la temeiurile inadmisibilității recursului, dreptul de a soluționa și alte chestiuni, inclusiv cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată. În susținerea acestei concluzii vin și prevederile art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care expres stipulează că în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide

în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Andrian Furdui, reprezentat de avocatul Victor Ciumac ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Andrian Furdui, reprezentat de avocatul Victor Ciumac se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic